

876

78

LXXVI

78

76-78

صاحب الكتاب

ملا علی بن ملا مای
غفر الله له ولوالديه
عقائد منظومه

عامی متبحرین دن مرحوم ابراهیم حقی افندی
حضرتاری ننگ (معرفتنامه) نام اثرندن اخذاید لوب

احمد هادی مقصودی ننگ اهتمامیله طبع اولنهدر .

۴۷

بالا ارغه باشقه کویلی کتابلارنی او قوغه قاراغانده
اوشوننگ کبی دین واعتقاد کتابینی کویلاب او قوتهق
فائده لیرا قدر اوشبو منظومهنی او قوغان بالا دین
واعتماد مسئله لرینی ده بلور هم کویلاب او قورغده
او گرانور هم فصیح سوزلر گه ده او گرانور . عربچه یا
فارسچه فاتشقان سوزلر ننگ کوبسیننگ معنالری
آستلارینه یازلهشدر مبتدی هر بر نظمینی کویلمینه
حفظ قیلمقلغی هم فائده دان خالی بولماسه کیراک .

Дозволено цензурою С.-Петербургъ, 16 Апрелья 1898 года.

Типо-Литографіи наследниковъ М. Чирковой, въ Казани.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

خدا ربم نبیم حق حمد در رسول الله
تکرم پیغمبرم
الله تعالی نک ایچیسسی

هم اسلام دینیلر دینم کتابلر کلام الله
الله تعالی نک سوزی

عقائد ایچره اهل سنت اولدی مذهبم جمعاً
اعتقاده
جمیعسی

عملده بو حنیفه مذهپیلر مذهبم والله

داخی ذریتی یم حضرت آدم نبینک هم
نسلی

خلیلک ملتیم داخی قبله کعبه بیت الله
ابراهیم عم نک
خدا یورتی

بولنمز ربمک ضدی وندی مثلی عالمده
تیمکداشی اوغشاشی

و صورتدن منزهدر مقدسلر تعالی الله
روشدن پاکدر پاکدر

شریکی یوفی بریلر طوغمدن طوغورمدن آنجق
پاکدر

آمددر کفوی یوفی اخلاص ایچنده ذکر ایدر الله
بردر تیمکداشی (قل هو الله احد) سورسندده

نه جسم و نه عرض نه متحيز نه جوهر در
گاوده صفت اورنلی

بيهن ايچمن زمان کيچمن بريدر جمله دن الله
پاکدر بارچه دن

تبدلدن تغيردن دخی الوان و اشکال دن
اوزگارودن توسلردن صورتلردن

محقق اول مبرادر بودر سلب صفات الله
تحقیق پاکدر

نه کوکلرده نه يرلرده نه صانع و صول و اولك آرتده
اوئده آلد

جهتلردن منزهدرکه هيچ اولمز مکان الله
طرفلردن پاکدر

خدا واردر ولی وارلغينه يوق اول و آخر
ولکن

ينه اول وارلغی در کنديدن غیری دگل و الله
اوزندن

بو عالم یوغیکن اول وار ایدی فرد و تک و تنها
يالغوز

دگلدر کیمسه يه محتاج و هب محتاج غیر الله

آکامادش حلول ایتمز و برشی واجب اولمز کیم

هر ایشده حکمتی واردر عبت فعل ایشلمز الله

حُلُول ایتمز او ذاتِ عبده هیچ بر فرده ظلم ایتمز

عبادتک اصاحی لازم دگل کم خلق ایده الله
قوللرغه فائدی اش

آگا بر کیمسه جبر یله بر ایش ایشلده من اصلا

نه کم کندی مراد ایلر و جوده اول کلور بالله

آنک هر بر کمالی بی تغیر حاصل اولمشدر

که یوقدر منتظر اولنه جق هیچ بر کمال الله
کو توله چک

صِغَاتُ بَاکِمَالِیْلَه اودائم متصغدر کم

قمو نقصان صغتردن بریدر ذوالجلال الله
الوغلق اییاسی

سکزدر چون صغرات ذاتی علم ایله ارادتدر

حیات و قدرت و خلق و بصر و سمع و کلام الله

علیم اولدر که علمینه ایرشمنز کیمسه ننگ عقلی

احاطه ایلمشدر جمله بو اشیایی علم الله
چور ناب ألمش و جیمهشدر نرسه لرنی

مُرید اولدر دِیلَیجیدر و هر شی اوزره قادردر

نه کم دیلر اولور پیدا علی وُفُق مرادالله

حاصل

جَمِیعِ خَیْرٍ و شَرِّیْ اَوَّلِ دِیْلَرِ تَقْدِیْرٍ و خَلْقِ ایلر

ولی خیری سور آنجق که سومن شرلی الله

بصیر اولدر حقیقته که هب اشیایه ناظردر

ولی کوزدن منزهر ^دبصردر ^دمِنْ صِفَاتِ الله

سَمِیعِ اولدر ایشیدر هر آوازی سر ایله جهری

منزهر ^دقولاقدن اول صفتدر آنده سَمِیعِ الله

مُتکَلِمِدِر ^داَمَّا اَوَّلِ بَرِیدِر دِیلدن آغزدر

حروف و لَغْظُ و صَوْتِیلَه دِگَل و صَفِیْ کلام الله

هر فلر سوز طاوش ایله

ثَبَوْتِیَه ^دصِفَاتِیْ کَم نَه عَیْنِیدِر نَه غَیْرِیدِر

قَدِیمِ و دَائِمِ و ذَاتِیلَه قائمدر صِفَاتِ الله

که مَکْرَمِ عِبَادِیدِر مَلْکِرِ یَرْدَه کَو کَلْرَدَه

هر متلی

عَوَامِنْدِن عَوَامِ نَاسِیْ اَفْضَلِ ایلْمِشِ الله

يَمِكُ اِيْحَمَكُ هَم اِرْكَلَاكُ دِيْشِيْلَكُ يُوْقْدِرُ اَنْلِرْدِه

حَقَّه هِيْچ عَاصِي اَوْلَهْزَلِر مَطِيْعِدِرَلِر لَامِر اَلله
 گِنَاْمَلِي اطَاعَتِيْمِدِرَلِر هَدَانْتَلِ اَمْرِيْنِه

وَجِبْرَائِيْلُ دِ مِيْكَائِيْلُ دِ اِسْرَافِيْلُ دِ عَزْرَائِيْلُ

مَقْرَبَلِر پِيْغَمْبِرْدِر بُوْدُوْرْدِي هَب اَمِيْنُ اَلله

حَقِّكَ يُوْز دُوْرْت كِتَابِي كَم نَبِيْلِر اَوْزُرِه اَيْنِهْشِدِر

كُتُبِدِر اَنْلِرْكُ دُوْرْدِي صَحْفِي يُوْزِي كَلَامِ اَلله
 كِنَابَلِرْدِر كَاغْزَلِرْدِر

زَبُوْرِي وَيِرْدِي دَاوُدِه دَخِي تُوْرَاتِي مُوسَايِه

وَهْم اِنْجِيْلِي عِيْسَايِه كَتُوْرْمَش جِبْرَائِيْلُ وَاَلله

حَبِيْبُ اللّٰهِي قِرَاتِي كَتُوْرْدِي حَاجَتِ اَوْلَدِقِيْه

يَكْرَمِي اَوْچ يِيْل اْتَمَام اِيْلِيُوْب قَطْع اَوْلَدِي وَحِي اَلله

دَخِي بِن اَنْبِيَا حَقْنِدِه بِيْلْدِم عَصْمَتِ دِ فَطْنَتِ

نِظَافَتِ هَم اَمَانَتِ صِدْقِ اِيْلِه تَبْلِيْغِ حُكْمِ اَلله

غدر له ذنب و حمق و کذب و کتمان و خیانتدن
آداو گناه آهملق یالغان یاشرو

منزهلر مبرادر جمع انبیاء الله
پاکدر

نبیلر اسمنی بیلیمک دیر بیلر بعضلر واجب

یکرسی سکزینی بیلدری قرآنده بزه الله

بری آدم بری ادریس و نوح و هود ایله یحیی

زکریا ایله هارون آخو موسی کلیم الله

وداود و سلیمان دخی الیاس و ایوبدر

بریسى الیسع در دخی عیسادر اوروح الله

برینک اسمی ذوالکفل و بری یونس نبیلر هم

ختامی اول حبیب حق محمددر رسول الله

عزیر و لقمان و ذوالقرنین ده اختلاف اولمش

که بعضی انبیادر دیر و بعضی دیر ولی الله

جميع انبيائك اوليدر حضرت آدم

قومون افضل و آخر محمد حبيب الله

بوايكيك آراسنده قتي چوق انبيا كالمش

حسابن كيهسهلر بيلمز بيلور آني مگر الله

رسالات رسل موتيله باطل اولمز اول قطعا

وافضلدر ملكر جمله سندن انبياء الله

بزم پيغمبرك احكام شرعي اويله باقيدر

كه اهل محشرى بو شرع ايله فصل ايده جك الله

ومعراج نبى حقدر آكا شخصيله مختصر

چيقوب فوق العلايه حقى كور مشدر حبيب الله

جهان جمله جهاتيله و اجزاء و صفاتيله

هم افعال عبادك خير و شرى جمله خلق الله

آنك علم و مراد و خلق و تقديريله حادثدر

كه يو قدر خالق و بارى ايكى عالمده غير الله

عبادك اختيارى واردر افعالنده جز آنچه
 ازغنه

او افعال او زره بولمشلر ثوابى هم عقاب الله
 عذاب

او افعالك جھيليدر حقك حب درضايله

قبيلنده بولمنز نه محبت نه رضا الله

ثواب افضليدر حقك وعدليدر عقاب انك

وجوب د ايجابسن او حقه بى استحقاق عبدالله

مقارنيدر بوفعله استطاعت كم او قدرتدر

بولنسه استطاعت گر اولور تكليف شرع الله

كه عبادك كندى وسعنده نه كم اولمنز انى اصلا

دين ايچره تكليف ايتميشدر اولكه هيچ رحيم الله

حرام ارزاقدر اولهر كس يرايچر كندى رزقن هب

وكيمسه كيمسه نك رزقن الوب اكلي ايدهمز والله

اجل وقتنده ميتدر او مقتول واجل بردر

وحال يائسك ايمانى دگل مقبول عند الله

صیولی یوقدر اذهان ایچره بر جز اولدیغی حقیر

که اول وصفی تجزیدن مبرادر دیر اهل الله

قبرده میتة (منکر نکیر) دورت شیء سوال ایلدی

که ربك كيم نبيك كيم نه در دینك و قبله ك گاه

جو ابن ویره نك جانيله جسمی ذوقی ایدر آنده

شاشوب کوب عاصی بنده لر چکر آنده عذاب الله

بو دنیا یه کلن کیدر که قالمز جانلی هیچ کیمسه

دخی یوم قیامتده ایدر امواتی بعث الله

میتلرنی

ویرر لر دفتر اعمالینی هر آدمک آنده

کییینک صاغ الینه کیینه صولدن معاذ الله

کتابيله حسابنی وار خدانک روزنه محشورده

صورر لر هر کسک افعال واقوالن بامر الله

کبائرله صفائر اهلنه اول کون شفاعتله

ایدر لر انبیاء و اهل علم و اولیاء الله

عملر وزن اولندقده صراطی کچه من حقیر

و کوثرله سکن جنت ویرر مؤمنلره الله

کیر یجک جنته مؤمنلر آنده چوق بولوب نعمت

کوررلر شبهه سز آنده نیته لکسز جمال الله

و جنتله جهنم شمدی وار اهلبله باقیلر

جهنم یدیلر اهلن یقار دائم او نار الله
اوت

قضا ایله کلور هر خیر و شر تگری جنابندن

بولور خیر اهلنی دائم اولور شر اهلنه هه راه
یولداش

و پیغمبر نه کیم اشرط ساعتدن خبر ویرمش

ایناندم جمله سن اظهار ایلر وقتنده هم الله

چیقاریر دابه سی دجال دیا جوج ایله ماء جوجی
دابة الارض

طوغار کون مغر بندن چون اینر کوکن اور وح الله
فویاش عیسی علیه السلام

کبیره مؤمنی ایمانندن اخراج ایلمز داخی
 اولوغ گناه چغاره اس

مگر کم اعتقاد ایلمز حلال آنی معاذ الله
 خدا عفو ایلمز شرکی والا آندن ادنایی

دیلهدیکی قولندن هر گناهی عفو ایلمز الله

کبائر دن چچان جائز عقاب اولمق صغائرله
 اولوغ گناهلاردن عذاب کچکنه گناهلار ایله

وبی توبه کیدن جائز کبائر دن کچه الله
 توبه سز

قبول ایلمز دعایی حق تعالی کندی فضلیله

وحاجات عبادی هم قضا ایلمز روق الله

دخی اسلام ایله ایمان ایکیسی شیء واحددر
 بر نرسه در

جناب حقندن اولهر نه کتور دیسه رسول الله
 الله تعالی دن

موسن دلیل ایله اقرار و تصدیق ایلدم بالقلب
 کوکل ایله

برینه یوقدر انکارم ایناندم شبهه سز و الله

چودین اعمالی ایمانندن محقق بشقه خار جلد^{دسه}
 پس ایمان از دیاد، ناقص اولمز حفظ ایده الله
 دیمم کم (ان شاء الله) مؤمنم بِل مؤمنم حقا^ه
 بو معنی ایله ایمان کسبی هم مخلوقدر اول والله
 واما تکرینک کندی قولنه معرفت کنجن
 هدایت قیلدیغی معنی ایله وهبیدر اول بالله
 کرامات ولی حقدر نبیده معجزاتیدر^{وه}
 کسر از مدت ایچره چوق مسافه اولیاء الله
 کوب یول
 بولورلر وقت حاجتده طعام دهم لباس آنلر
 بهائهم هم ده جماد لرله سویلر لر باذن الله
 گهی صو اوزرنده مشی ایدر لر وجد حالتله^{وه}
 هواده گاه اوچارلر خرق ایدر عیادتنی الله
 ایرشمن بر ولی هیچ بر نبینک رتبه سنه هم
 آگا ایرمز که آندن ساقط اوله امر نهنی الله

وَأَفْضَلِ أَوْلِيَاءِ صَدِيقِ أَكْبَرٍ بَعْدَهُ فَارُوقِ

وَذِي التَّوْرَيْنِ دَنْصَكْرَةَ عَلِيٍّ أَوْلَى اللَّهِ

بو دوردی هم خلافتده بو ترتیب اوزره قائمدر

بو چار یاریدن صکره هم افضل اولیاء الله

قلان اصحابدر اول کم جمله سنک ذکر ی خیر اولسون

جَمِيعِ آلِ وَأَصْحَابِ كِرَامِي سَوْمَشَمِ فِي اللَّهِ

که عشره مبشره فاطمه هم حسن حسین

بو امتدن بولره جنت ایله نشهد بالله

وغيری کیمسه یه عینیله جنتک دینلمز کم

او غیبیه حکم اولور غیبی نه بیلمسون کیمسه غیر الله

وَأَصْحَابِ كِرَامِكَ جَمْلَه سندن صکره امتدن

جَمِيعِ تَابِعِينَ أَوْلَمَشْدَرِ أَفْضَلِ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ

امام المسلمین سلطان مسلمان حر مملکته هم

قریشی ظاهر اولمی ایدوب تنفیذ حکم الله

و لِهَاشِي مَعْصُومِ افْضَلِ اَوْلَمَقِ شَرْطِ دَكْلَرِ كَم

اَوْ فِسْقُ دُجُورِ اَيْچُونِ هَيْچِ مَنَّعَزِلِ اَوْلَمَزِ بَشْرِعِ اللّٰهِ

وَبِرُّ و فَاجِرِهٖ اَوْ يُوْبِ نِمَازِي قِيْلَرِمِ بِيْلِهٖ

هَمِ اَنْلَرِكُ جِنَازَهٗ سِي نِمَازِنِ قِيْلَرِمِ اللّٰهِ

وَ خُقِ اَوْ زَرِهٖ حَضْرَدِهٖ هَمِ سَفْرَدِهٖ مَسْحِ جَائِزْدَرِ
چينك

و مَسْكُرُ اَوْلَمِيَانِ تَهْرٍ و عَنَبُ صَوِيْبِي مَبَاحِ اللّٰهِ
ايسر تكچ خرما يوزم حلال

تَصَدَّقْلَهٗ دَعَامَزْدِنِ بُولُورِ اَمُواتِهِنِ نِعْمَتِ

وَ فِضْلِ اَمْكَنَهٗ و اشْخَاصِ دَازْمَانِ حَقْدِرَايِ و اللّٰهِ

بِيْلَمَنَزِ مَشْرِكِيْنِ اَطْفَالِي جَنَّتَدِهٖ مِي نَارْدَهٗ مِي

وَ كَفَّارَهٗ كَرَامًا كَاتِبِيْنِ و يَرْمَشِ كَرِيْمِ اللّٰهِ

نَهْ كَمِ مَعْدُومِدِرِ اَوْلِ شَيْءِ مَرْتِي عَدَاوَلَمَنَزِهَمِ

مَكُونِ كَاتِنَاتِهٖ بَكْرَهٗ مَزِ شِيْدِرِ تَعَالَى اللّٰهِ

اصابت عین جائزدر و سحر انسانه واقعدر

کوزیمکامی

بشر عقلمندن افضلدر علوم انبیاء الله

دلیلله مجتهد اول باقوب ایلر اصابت حق

وصگره حکمه باقدقه خطاسن عفو ایلر الله

که حق بر در معیندر و قرآن حدیث آنجق

نه مقدار اولسه مکن ظاهرینه حمل اولور هرگاه

بو ظاهر دن اول اهل باطنک دعواسی معنایه

عدول هم نصوصی رد استخفاف شرع الله

هم استخلال ذنب رحمت حقندن یأس همده

عذابندن امین اولمق بولر جمله کفر بالله

ولفظ کفری طوغیله وکاهن سوزلرین تصدیق

کفر در لکن انکاری یکیدن تو به در لله

خدا اوتوز ایکی فرضی عبادینه بیورمشدر

قهوسنی فرض بیلدم بوینهه آلام بطوع الله

شروطی بشدر اسلامک که توحید، صلوة و صوم

زکوة و حج غنیلر حقنه فرض ایلمش الله

نمازک شرتی خارجه اولنر آلتی فرض اولمش

وارکانی ایچنده اولدیلر هم آلتی فرض الله

طشنده که طهارت ستر و عورت و قتی بیلیمکر

و آبدست آلمق و نیت هم استقبالی بیت الله

نماز ایچنده تکبیر و قیامیه قرائتدر

رکوع و قعده اخی ایکیشر سجده در لله

وضوءک فرضی یوز یومق یدینی مرفقیله هم

باشه مسح ایلیوب ایاقلری غسل ایت دیدی الله

وگسلک فرضی او چدرکم تَهْضُوهُمْ اَسْتِثْنَاءُ

او چنجی جمله اعضاسن یومقدر توبه در لله

تیمم ایلمک و اجبدر آبدست ایله غسل ایچون

صو بولمنز سه یا قدرت یوغیمسه دیر بو شرع الله

آنک رکنی ایکی اور مق شرطی بش بری نیت

صعید و طاهر و مسح و بری عجز عباد الله
بیر جنسی

و صومک فرضی اوچ نیتله اکل و نیکی ترک ایتمک
جماعی

فجر طوغد قده کون باتنجه امساک اولدی امر الله

دخی حجک فروضی اوچ بری احرامه کیرمکدر

بری وقفه جبل اوزره زیارت اولدی بیت الله
عرفات طاوی

حرامی اعتقاد ایتمک حرام آندن صقنمقدر

حلالی هم حلال ایتمک بودر جمله فروض الله

هَبْ أَصْحَابِ گَزِينُ ، تَابِعِينَ ، مَجْتَهِدِينَكَ

نه کم وار اهل سنت و الجماعة جمله اهل الله

قومونك اعتقادن بویوز اون بیت ایچره بیل حقی

بودر حق مذهب آنجق بونده ثابت ایلسون الله

اگر بندن کفر عمداً ، خطاً صادر اولدیهسه

بن او کفرک جمیعندن بری اولدم لوجه الله

دخی شرعه مخالفسه اگر افعال ، اقوالم

بن آنلردن رجوع ایتدم و تثبت قربة لله

نه کیم قیلیمش حبیب الله بزه تبلیغ ، احکامی

قبول ایتدم آئی امانت بالله و حکم الله

دیلم اقرارینی قلبیله ، تصدیق ایلدم جانندن

سنک حفظکنده ایمانم امانت اولسون ای الله

تمام

۷ نچی بیتند، ایکی یول باصمادان توشوب قالمش ایگان اصلی بو یله در:

بری آدم بری ادریس، نوح، هود ایله صالح

هم ابراهیم، اسحاق ایله اسماعیل ذبیح الله

دخی یعقوب ایله یوسف، شعیب، لوط ایله یحیی

زکریا ایله هارون، موسی کلیم الله

بهاسی بیش تبیین

ناشرینک آدریسی:

Казань, Ахмедъ Гадій Максудовъ.

